Πρὸς Κορινθίους Β

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, 1 καὶ Τιμόθεος ό ἀδελφός, τῆ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ τῆ οὔση ἐν Κορίνθω, $^{^{2}}$ σὰν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν όλη τῆ Ἀγαΐα:³ γάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς 2 ήμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. Εὐλογητὸς ό θεὸς 3 καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν 5 καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, 6 δ 4 παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάση τῆ θλίψει 7 ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ήμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάση θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ής παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. "Ότι καθώς περισσεύει⁸ τὰ παθήματα² τοῦ 5 χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ χριστοῦ περισσεύει⁸ καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, 10 ὑπὲρ 6 τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς

https://biblicaltext.com

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ³ Ἰχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁴ εὐλογητός, well spoken of, blessed. ⁵ οἰκτιρμός, οῦ, ὁ, compassion, pity. ⁶ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁷ θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ⁸ περισσεύω, abound, be rich. ⁹ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ¹⁰ θλίβω, press, oppress. ¹¹ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance.

Πρὸς Κορινθίους Β 1:7 Byzantine NT

ένεργουμένης έν ύπομονη των αὐτων παθημάτων 3 ών καὶ ἡμεῖς πάσχομεν:⁴ καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία⁵ ύπὲρ ὑμῶν: εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας: εἰδότες ὅτι ὥσπερ 7κοινωνοί έστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. Ο ο γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, 10 8 άδελφοί, ύπὲρ τῆς θλίψεως ήμῶν τῆς γενομένης ήμῖν ἐν τῆ Ἀσία, 12 ὅτι καθ' ὑπερβολὴν 13 ἐβαρήθημεν 14 ύπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι 5 ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. Άλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα 16 τοῦ θανάτου 9 έσχήκαμεν, ίνα μη πεποιθότες ώμεν έφ' έαυτοῖς άλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς: ὃς ἐκ 10 τηλικούτου 17 θανάτου ἐρρύσατο 18 ἡμᾶς καὶ ῥύεται, 18 εἰς ὃν ἠλπίκαμεν 19 ὄτι καὶ ἔτι ῥύσεται, 18 11 συνυπουργούντων 20 καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῆ δεήσει, 21

¹ ἐνεργέω, work, effect. ² ὑπομονή, ῆς, ἡ, endurance, perseverance. ³ πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ⁴ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁵ βέβαιος, firm, secure. ⁶ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⊓ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ⁶ ὅσπερ, just as, even as. ⁰ κοινωνός, οῦ, ὁ, partner, sharer. ¹¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹¹ θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹³ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ¹⁴ βαρέω, burden, weigh down. ¹⁵ ἐξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ¹⁶ ἀπόκριμα, τος, τό, sentence, decision. ¹⁻ τηλικοῦτος, so great, so large. ¹δ ῥύομαι, rescue, save. ¹⁰ ἐλπίζω, hope, hope for. ²⁰ συνυπουργέω, join in helping, help together. ²¹ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer.

ΐνα ἐκ πολλών προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα¹ διὰ πολλών εὐχαριστηθῆ² ὑπὲρ ὑμῶν.

Ή γὰρ καύχησις³ ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον⁴ τῆς 12 συνειδήσεως⁵ ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι⁴ καὶ εἰλικρινείᾳ⁷ θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῆ⁵ ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ, ἀνεστράφημεν³ ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως¹⁰ δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ 13 ἀναγινώσκετε¹¹ ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε,¹² ἐλπίζω¹³ δὲ ὅτι καὶ ἔως τέλους¹⁴ ἐπιγνώσεσθε:¹² καθὼς καὶ ἐπέγνωτε¹² 14 ἡμᾶς ἀπὸ μέρους,¹⁵ ὅτι καύχημα¹6 ὑμῶν ἐσμέν, καθάπερ¹7 καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῆ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ³ καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. ⁴ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁵ συνείδησις, εως, ή, conscience. ⁶ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ⁷ εἰλικρίνεια, ας, ή, sincerity, purity of motive. ⁸ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁹ ἀναστρέφω, return, live. ¹⁰ περισσώς, abundantly, exceedingly. ¹¹ ἀναγινώσκω, you read. ¹² ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹³ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁴ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁵ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁶ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁷ καθάπερ, even as, just as.

Πρὸς Κορινθίους Β 1:15 Byzantine NT

Καὶ ταύτη τῆ πεποιθήσει εβουλόμην έλθεῖν πρὸς ὑμᾶς 15 τὸ πρότερον, το δευτέραν χάριν ἔχητε: καὶ δι' ὑμῶν 16 εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Sied Aeiv Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι⁷ εἰς τὴν Ἰουδαίαν.⁸ Τοῦτο οὖν 17 βουλευόμενος, 9 μήτι 10 ἄρα 11 τῆ ἐλαφρία 12 ἐγρησάμην 13 ; "Η ἃ βουλεύομαι," κατὰ σάρκα βουλεύομαι," ἵνα ἦ παρ' ἐμοὶ τὸ Ναί, 14 ναὶ 14 καὶ τὸ Οὔ, οὔ; Πιστὸς δὲ ὁ 18 θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο Nαί $^{^{14}}$ καὶ οὔ. Ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν 19 δι' ἡμῶν κηρυχθείς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ 15 καὶ Τιμοθέου, 16 οὐκ ἐγένετο Nαὶ 14 καὶ Oὔ, ἀλλὰ Nαὶ 14 ἐν αὐτῷ γέγονεν. "Όσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ 20 Ναί, 14 καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμήν, τῷ θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. Ὁ δὲ βεβαιῶν τημᾶς σὺν ὑμῖν εἰς χριστόν, καὶ 21 χρίσας 18 ήμᾶς, θεός: ὁ καὶ σφραγισάμενος 19 ήμᾶς, καὶ 22

¹ πεποίθησις, εως, ή, confidence, trust. ² βούλομαι, wish, will. ³ πρότερον, formerly, before. ⁴ δεύτερος, second. ⁵ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁶ Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ⁷ προπέμπω, send before, send forth. ⁸ Τουδαία, ας, ή, Judea. ⁹ βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹⁰ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹¹ ἄρα, so? (introduces a question). ¹² ἐλαφρία, ας, ή, vacillation, levity. ¹³ χράομαι, use, make use of. ¹⁴ ναί, yes, truly. ¹⁵ Σίλουανός, οῦ, ὁ, Silvanus. ¹⁶ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹⁷ βεβαιόω, confirm, secure. ¹⁸ χρίω, anoint. ¹⁹ σφραγίζω, seal, set a seal upon.

δοὺς τὸν ἀρραβῶνα¹ τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

Έγὼ δὲ μάρτυρα² τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι³ ἐπὶ τὴν ἐμὴν 23
ψυχήν, ὅτι φειδόμενος⁴ ὑμῶν οὐκέτι⁵ ἦλθον εἰς
Κόρινθον.⁶ Οὐχ ὅτι κυριεύομεν⁻ ὑμῶν τῆς πίστεως, 24
ἀλλὰ συνεργοί⁵ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν: τῆ γὰρ πίστει
ἑστήκατε.

Έκρινα δὲ ἐμαυτῷ° τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ¹⁰ πρὸς
ὑμᾶς ἐλθεῖν. Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ¹¹ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ
εὐφραίνων¹² με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος¹¹ ἐξ ἐμοῦ; Καὶ 3
ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην¹⁰ ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. Ἐκ γὰρ πολλῆς
θλίψεως¹³ καὶ συνοχῆς¹⁴ καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων,¹⁵ οὐχ ἵνα λυπηθῆτε,¹¹ ἀλλὰ τὴν

¹ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ² μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ³ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁴ φείδομαι, spare, abstain. ⁵ οὐκέτι, no longer, no more. ⁶ Κόρινθος, ου, ή, Corinth. ⁷ κυριεύω, be lord over, rule. ⁸ συνεργός, οῦ, ὁ, fellow worker. ⁹ ἐμαυτοῦ, of myself. ¹⁰ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ¹¹ λυπέω, grieve, pain. ¹² εὐφραίνω, rejoice, cheer. ¹³ θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁴ συνοχή, ῆς, ἡ, dismay, anguish. ¹⁵ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear.

Πρὸς Κορινθίους Β 2:5 Byzantine NT

άγάπην ΐνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως 1 εἰς ὑμᾶς.

Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, άλλὰ ἀπὸ 5 μέρους 3 – ἵνα μὴ ἐπιβαρ $\tilde{\omega}^4$ – πάντας ὑμᾶς. Ἱκανὸν 5 6 τῷ τοιούτῷ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων: 7 ώστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι 8 καὶ παρακαλέσαι, μήπως τη περισσοτέρα λύπη 11 καταποθ $\tilde{\eta}^{12}$ ὁ τοιοῦτος. Δ ιὸ παρακαλώ ὑμᾶς κυρώσαι 8εἰς αὐτὸν ἀγάπην. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ 9 τὴν δοκιμὴν 14 ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί 15 ἐστε. Ω δέ 10τι γαρίζεσθε, εκαὶ ἐγώ: καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι, ε $\tilde{\mathbf{b}}$ κεγάρισμαι, 8 δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ χριστοῦ, ἴνα μὴ 11πλεονεκτηθώμεν 16 ύπὸ τοῦ Σατανᾶ: 17 οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα 18 άγνοοῦμεν. 19

 $^{^1}$ περισσώς, abundantly, exceedingly. 2 λυπέω, grieve, pain. 3 μέρος, ους, τό, part, portion. 4 ἐπιβαρέω, burden weigh down, burden. 5 Ικανός, sufficient, able. 6 ἐπιτιμία, ας, ή, punishment. 7 τοὐναντίον, on the contrary. 8 χαρίζομαι, give freely, forgive. 9 μήπως, lest in any way, lest perhaps. 10 περισσός, excessive, abundant. 11 λύπη, ης, ή, pain, grief. 12 καταπίνω, drink down, swallow. 13 κυρόω, confirm, ratify. 14 δοκιμή, ῆς, ή, proof, approval. 15 ὑπήκοος, obedient, listening to. 16 πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. 17 Σατανᾶς, ᾶ, ὁ, Satan, adversary. 18 νόημα, τος, τό, thought, mind. 19 ἀγνοέω, not know, be unaware.

Έλθων δὲ εἰς τὴν Τρωάδα 1 εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 12 χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν κυρίω, οὐκ 13 ἔσχηκα ἄνεσι v^3 τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τον άδελφόν μου: άλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς έξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ 14 πάντοτε 7 θριαμβεύοντι 8 ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ, καὶ τὴν όσμην 9 της γνώσεως 10 αὐτοῦ φανεροῦντι 11 δι' ήμῶν ἐν παντὶ τόπω. "Οτι χριστοῦ εὐωδία 12 ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν 15τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις: οἷς μὲν 16 όσμη θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὀσμη ζωῆς εἰς ζωήν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; 3 Οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ 17 λοιποί, καπηλεύοντες 14 τον λόγον τοῦ θεοῦ: ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, 15 άλλ' ώς ἐκ θεοῦ, κατενώπιον 16 τοῦ θεοῦ, έν χριστῶ λαλοῦμεν.

¹Τρφάς, άδος, ή, Troas. ²θύρα, ας, ή, door, gate. ³ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. ⁴Τίτος, ου, ό, Titus. ⁵ ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ⁶Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. ⁷πάντοτε, always, at all times. ⁸θριαμβεύω, lead in a triumphal procession. ⁹ὀσμή, ῆς, ή, smell, aroma. ¹⁰γνῶσις, εως, ή, wisdom, knowledge. ¹¹φανερόω, reveal, manifest. ¹²εὐωδία, ας, ή, fragrance, sweet smell. ¹³ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁴καπηλεύω, trade in, peddle. ¹⁵ εἰλικρίνεια, ας, ή, sincerity, purity of motive. ¹⁶κατενώπιον, before, in the presence of (gen).

Πρὸς Κορινθίους Β 3:2 Byzantine NT

Άρχόμεθα πάλιν έαυτοὺς συνιστάνειν; 1 Εἰ μὴ χρήζομεν, 2 ώς τινες, συστατικών 3 ἐπιστολών 4 πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ύμῶν συστατικῶν; 3 Ή ἐπιστολὴ 4 ἡμῶν ὑμεῖς ἐστέ, 2 έγγεγραμμένη⁵ έν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων: 3 Φανερούμενοι⁷ ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ 4 διακονηθεῖσα δο ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, άλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν 10 λιθίναις. 11 άλλ' ἐν πλαξὶν 10 καρδίαις σαρκίναις. 12 Πεποίθησιν 13 4 δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν: 5 ούς ὅτι ἱκανοί ἐτομεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς έξ ξαυτών, άλλ' ή ἱκανότης 16 ήμών ἐκ τοῦ θεοῦ: δς καὶ 6 iκάνωσεν 17 ήμᾶς διακόνους 18 καινῆς 19 διαθήκης, 20 οὐ γράμματος, 21 άλλὰ πνεύματος: τὸ γὰρ γράμμα 21 ἀποκτένει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. 22 Εἰ δὲ ἡ διακονία 23 7

¹ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ²χρήζω, need, have need of. ³ συστατικός, commendatory. ⁴ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁵ ἐγγράφω, inscribe, write. ⁶ ἀναγινώσκω, read. ⁷ φανερόω, reveal, manifest. ⁸ διακονέω, serve, minister. ⁹ μέλαν, ink. ¹⁰ πλάξ, πλακός, ἡ, tablet, table. ¹¹ λίθινος, of stone, made of stone. ¹² σάρκινος, of the flesh, fleshly. ¹³ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁴ ἰκανός, sufficient, able. ¹⁵ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁶ ἱκανότης, ητος, ἡ, fitness, sufficiency. ¹⁷ ἱκανόω, make sufficient, qualify. ¹⁸ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹⁹ καινός, new, fresh. ²⁰ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ²¹ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ²² ζωρποιέω, make alive, make to live. ²³ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service.

τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν,¹ ἐντετυπωμένη² ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξη, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι³ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην,⁴ 8 πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία⁵ τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξη; Εἰ γὰρ ἡ διακονία⁵ τῆς κατακρίσεως⁴ δόξα, 9 πολλῷ μᾶλλον περισσεύει⁻ ἡ διακονία⁵ τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξη. Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ 10 δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει,⁵ ἕνεκεν⁰ τῆς ὑπερβαλλούσης¹⁰ δόξης. Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον,⁴ 11 διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξη.

Έχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῆ παρρησία¹¹ 12
 χρώμεθα: ¹² καὶ οὐ καθάπερ ¹³ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα 13
 ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι ³ τοὺς
 υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος ¹⁵ τοῦ καταργουμένου: ⁴ ἀλλ' 14

¹ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ² ἐντυπόω, carve, impress. ³ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁵ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ⁶ κατάκρισις, εως, ή, condemnation, act of condemnation. ⁷ περισσεύω, abound, be rich. ⁸ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁹ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ¹⁰ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ¹¹ παρρησία, ας, ή, boldness, confidence. ¹² χράομαι, use, make use of. ¹³ καθάπερ, even as, just as. ¹⁴ κάλυμμα, τος, τό, covering, veil. ¹⁵ τέλος, ους, τό, end, purpose.

Πρὸς Κορινθίους Β 3:15 Byzantine NT

ἐπωρώθη¹ τὰ νοήματα² αὐτῶν: ἄχρι³ γὰρ τῆς σήμερον⁴τὸ αὐτὸ κάλυμμα⁵ ἐπὶ τῆ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς⁷ διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ό τι ἐν χριστῷ καταργεῖται. Άλλ' ἕως σήμερον, 4 ἡνίκα¹¹ 15 ἀναγινώσκεται¹² Μωϋσῆς, κάλυμμα⁵ ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. 13 Ήνίκα 11 δ' ἂν ἐπιστρέψη 14 πρὸς κύριον, 16 περιαιρεῖται 15 τὸ κάλυμμα. 5 O δὲ κύριος τὸ πνεῦμά 17έστιν: οὖ 16 δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. 17 18 Ήμεῖς δὲ πάντες, ἀνακεκαλυμμένω[°] προσώπω τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι, 18 τὴν αὐτὴν εἰκόνα 19 μεταμορφούμε $\theta \alpha^{20}$ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, κα θ άπερ 21 ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν 22 ταύτην, καθώς 4 ήλεήθημεν, 23 οὐκ ἐκκακοῦμεν: 24 ἀλλὰ ἀπειπάμεθα 25 2

 $^{^1}$ πωρόω, harden, render callous. 2 νόημα, τος, τό, thought, mind. 3 ἄχρι, as far as, up to (gen). 4 σήμερον, today, now. 5 κάλυμμα, τος, τό, covering, veil. 6 ἀνάγνωσις, εως, ή, reading. 7 παλαιός, old, ancient. 8 διαθήκη, ης, ή, covenant, will. 9 ἀνακαλύπτω, uncover, unveil. 10 καταργέω, make ineffective, abolish. 11 ἡνίκα, when, at which time. 12 ἀναγινώσκω, read. 13 κεῖμαι, lie, be laid. 14 ἐπιστρέφω, turn to, return. 15 περιαιρέω, cast off, take away. 16 οὕ, where, when. 17 ἐλευθερία, ας, ή, liberty, freedom. 18 κατοπτρίζομαι, show as in a mirror, mirror. 19 εἰκών, όνος, ή, image, likeness. 20 μεταμορφόω, change the form, transform. 21 καθάπερ, even as, just as. 22 διακονία, ας, ή, waiting at table, service. 23 ἐλεέω, have mercy, pity. 24 ἐκκακέω, am faint, am weary. 25 ἀπείπον, speak out, renounce.

τὰ κρυπτὰ 1 τῆς αἰσχύνης, 2 μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργία³ μηδὲ δολοῦντες ⁴ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῆ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστώντες έαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν 7 ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 3Εί δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, έν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον: s ἐν οἷς δ 4 θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν $^{^{9}}$ τὰ νοήματα $^{^{10}}$ τῶν άπίστων, $^{^{11}}$ εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι $^{^{12}}$ αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν $^{^{13}}$ τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ γριστὸν 5 Ίησοῦν κύριον: ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. 6 "Οτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους 15 φῶς λάμψαι, 16 ὃς ἔλαμψεν¹⁶ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν¹³ τῆς γνώσεως της δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπω Ἰησοῦ χριστοῦ.

¹ κρυπτός, hidden, secret. ² αἰσχύνη, ης, ή, shame. ³ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁴ δολόω, falsify, adulterate. ⁵ φανέρωσις, εως, ή, disclosure, announcement. ⁶ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁷ συνείδησις, εως, ή, conscience. ⁸ καλύπτω, cover, veil. ⁹ τυφλόω, blind, make blind. ¹⁰ νόημα, τος, τό, thought, mind. ¹¹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹² αὐγάζω, see, shine forth. ¹³ φωτισμός, οῦ, ὁ, enlightenment, light. ¹⁴ εἰκών, όνος, ή, image, likeness. ¹⁵ σκότος, ους, τό, darkness. ¹⁶ λάμπω, shine. ¹⁷ γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge.

Ποὸς Κορινθίους Β 4:7 Byzantine NT

"Εχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν¹ τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις² 7 σκεύεσιν, τνα ή ύπερβολή τῆς δυνάμεως ή τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν: ἐν παντὶ θλιβόμενοι, δάλλ' οὐ 8 στενοχωρούμενοι: άπορούμενοι, $^{^{7}}$ άλλ' ἐξαπορούμενοι:⁸ διωκόμενοι, άλλ' έγκαταλειπόμενοι: 10 καταβαλλόμενοι, 11 άλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι: πάντοτε 12 τὴν νέκρωσιν 13 τοῦ κυρίου 10Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, $^{^{14}}$ ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῆ.

15 'Aεὶ

16 γὰρ 11 ήμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῆ 15 ἐν τῆ θνητη 17 σαρκὶ ἡμῶν. " Ω στε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται." 18 ή δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς 13 πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ έλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν: 14

¹ θησαυρός, οῦ, ὁ, storehouse, treasure. ² ὀστράκινος, made of earth or clay, made of earth. ³ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ⁴ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁵ θλίβω, press, oppress. ⁶ στενοχωρέω, press upon, cramp. ⁷ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ⁸ ἔξαπορέομαι, despair, am utterly without resource. ⁹ διώκω, pursue, persecute. ¹⁰ ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ¹¹ καταβάλλω, strike down, found. ¹² πάντοτε, always, at all times. ¹³ νέκρωσις, εως, ἡ, death, putting to death. ¹⁴ περιφέρω, carry about, carry around. ¹⁵ φανερόω, reveal, manifest. ¹⁶ ἀεί, always, ever. ¹⁷ θνητός, subject to death, mortal. ¹⁸ ἐνεργέω, work, effect.

εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει τοὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ 15 πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύση έις τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος 16 διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως 17 ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούντων 18 ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα: τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα: τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

 $^{^1}$ παρίστημι, be present, stand by. 2 πλεονάζω, superabound, make to abound. 3 εὐχαριστία, ας, ή, thanksgiving, thankfulness. 4 περισσεύω, abound, be rich. 5 ἐκκακέω, am faint, am weary. 6 διαφθείρω, destroy utterly, spoil. 7 ἔσωθεν, from within, within. 8 ἀνακαινόω, renew, amend. 9 παραντίκα, immediately, for the moment. 10 ἐλαφρός, light, easy to bear. 11 θλῖψις, εως, ή, tribulation, persecution. 12 ὑπερβολή, ῆς, ή, excess, superiority. 13 βάρος, ους, τό, burden, weight. 14 κατεργάζομαι, work out, produce. 15 σκοπέω, look at, contemplate. 16 πρόσκαιρος, temporary, passing.

Πρὸς Κορινθίους Β 5:2 Byzantine NT

Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους 5 καταλυθή, 3 οἰκοδομὴν 4 ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν άχειροποίητον, 5 αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ γὰρ ἐν 2 τούτω στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ήμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι 8 ἐπιποθοῦντες: εἴγε 10 καὶ 3ένδυσάμενοι¹¹ οὐ γυμνοὶ¹² εύρεθησόμεθα. Καὶ γὰρ οἱ 4 όντες εν τῶ σκήνει² στενάζομεν⁶ βαρούμενοι: 13 εφ' ὧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, 14 ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, 18 ἵνα καταποθ $\tilde{\eta}^{15}$ τὸ θνητὸν 16 ὑπὸ τῆς ζωῆς. Ὁ δὲ 5 κατεργασάμενος 17 ήμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ καὶ δούς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα 18 τοῦ πνεύματος. 6 Θαρροῦντες 19 οὖν πάντοτε, 20 καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες 21 ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν 22 ἀπὸ τοῦ κυρίου – διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους 7

¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ² σκῆνος, ους, τό, tent, lodging. ³ καταλύω, destroy, lodge. ⁴ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ⁵ ἀχειροποίητος, not made with hands, not made by hand. ⁶ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ⁷ οἰκητήριον, ου, τό, dwelling, habitation. ⁶ ἐπενδύομαι, put on over. ⁶ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹0 εἴγε, if indeed, seeing that. ¹¹¹ ἐνδύω, put on, clothe. ¹² γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹³ βαρέω, burden, weigh down. ¹⁴ ἐκδύω, take off, put off. ¹⁵ καταπίνω, drink down, swallow. ¹⁶ θνητός, subject to death, mortal. ¹² κατεργάζομαι, work out, produce. ¹৪ ἀρραβών, ῶνος, ὁ, earnest, pledge. ¹⁰ θαρρέω, of good courage, have confidence. ²⁰ πάντοτε, always, at all times. ²¹ ἐνδημέω, be at home, am at home. ²² ἐκδημέω, leave, be absent. ²³ είδος, ους, τό, form, sight.

Byzantine NT Πρὸς Κορινθίους Β 5:8

- θαρρούμεν¹ δέ, καὶ εὐδοκούμεν² μᾶλλον ἐκδημῆσαι 8 ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι⁴ πρὸς τὸν κύριον. Διὸ 9 καὶ φιλοτιμούμεθα,⁵ εἴτε ἐνδημοῦντες,⁴ εἴτε ἐκδημοῦντες,³ εὐάρεστοι⁶ αὐτῷ εἴναι. Τοὺς γὰρ 10 πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι⁻ δεῖ ἔμπροσθεν⁵ τοῦ βήματος³ τοῦ χριστοῦ, ἵνα κομίσηται¹⁰ ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν,¹¹ εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν.

Εἰδότες οὖν τὸν φόβον¹² τοῦ κυρίου ἀνθρώπους 11 πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερώμεθα:⁷ ἐλπίζω¹³ δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν¹⁴ ὑμῶν πεφανερῶσθαι.⁷ Οὐ γὰρ 12 πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν¹⁵ ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν¹⁶ διδόντες ὑμῖν καυχήματος¹⁷ ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους¹⁸ καὶ οὐ καρδία. 13 Εἴτε γὰρ ἔξέστημεν,¹⁹ θεῷ: εἴτε σωφρονοῦμεν,²⁰ ὑμῖν. 14

 $^{^1}$ θαρρέω, of good courage, have confidence. 2 εὐδοχέω, think it good, be well pleased with. 3 ἐκδημέω, leave, be absent. 4 ἐνδημέω, be at home, am at home. 5 φιλοτιμέομαι, have as an ambition, aspire to. 6 εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. 7 φανερόω, reveal, manifest. 8 ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). 9 βήμα, τος, τό, judgment seat. 10 κομίζω, receive, bring. 11 πράσσω, do, perform. 12 φόβος, ον, ό, fear, terror. 13 ἐλπίζω, hope, hope for. 14 συνείδησις, εως, ή, conscience. 15 συνίστημι, commend (transitive), stand with. 16 ἀφορμή, ής, ή, occasion, opportunity. 17 καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. 18 καυχάομαι, boast, glory. 19 ἔξίστημι, amaze, be amazed. 20 σωφρονέω, be of sound mind, judgment.

Ή γὰρ ἀγάπη τοῦ γριστοῦ συνέγει ήμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα 2 οἱ πάντες ἀπέθανον: καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ 15 ζῶντες μηκέτι³ ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. "Ωστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν 16 οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα: εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. 17 $^\circ\Omega$ στε εἴ τις ἐν χριστῷ, καινὴ $^\circ$ κτίσις: $^\circ$ τὰ ἀρχαῖα $^ extstyle 7$ παρῆλθεν,⁸ ἰδού, γέγονεν καινὰ⁵ τὰ πάντα. Τὰ δὲ 18 πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῶ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν 10 τῆς καταλλαγῆς: 11 ώς ὅτι θεὸς ἦν ἐν χριστῷ κόσμον 19 καταλλάσσων έαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα 3 αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.11

¹ συνέχω, hold fast, oppress. ² ἄρα, so, then. ³ μηκέτι, no longer. ⁴ οὐκέτι, no longer, no more. ⁵ καινός, new, fresh. ⁶ κτίσις, εως, ή, creation, creature. ⁷ ἀρχαῖος, old, ancient. ⁸ παρέρχομαι, pass by, go by. ⁹ καταλλάσσω, reconcile. ¹⁰ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ¹¹ καταλλαγή, ῆς, ή, reconciliation. ¹² λογίζομαι, calculate, consider. ¹³ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away.

Υπέρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ως τοῦ θεοῦ 20 παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν: δεόμεθα ὑπέρ χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. Τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, 21 ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν 6
χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς – λέγει γάρ, Καιρῷ 2
δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρα σωτηρίας ἐβοήθησά σοι: ἰδού, νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ιο ἰδού, νῦν ἡμέρα σωτηρίας – μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες 3
προσκοπήν, ια μὴ μωμηθῆι ἡ διακονία: λάλλ ἐν 4
παντὶ συνιστῶντες ἐ ἐαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῆι πολλῆ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν ἐν στενοχωρίαις, ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν 5

¹ πρεσβεύω, be an ambassador, am aged. ² δέομαι, ask, request. ³ καταλλάσσω, reconcile. ⁴ συνεργέω, work together. ⁵ κενός, empty, vain. ⁶ δεκτός, acceptable, welcome. ⁷ ἐπακούω, hear, listen to. ⁸ σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. ⁹ βοηθέω, come to the aid of. ¹⁰ εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. ¹¹ προσκοπή, ῆς, ἡ, cause for offense. ¹² μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹³ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹⁴ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹⁵ διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹⁶ ὑπομονή, ῆς, ἡ, endurance, perseverance. ¹⁷ θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁸ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹⁹ στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ²⁰ πληγή, ῆς, ἡ, blow, wound. ²¹ φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison.

Πρὸς Κορινθίους Β 6:6 Byzantine NT

ἀκαταστασίαις,¹ ἐν κόποις,² ἐν ἀγρυπνίαις,³ ἐννηστείαις, 4 ἐν ἀγνότητι, 5 ἐν γνώσει, 6 ἐν μακροθυμία, 7 7 έν χρηστότητι,⁸ έν πνεύματι άγίω, έν άγάπη άνυποκρίτω,[°] ἐν λόγω άληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ, διὰ 7 τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ άριστερών, 11 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, 12 διὰ δυσφημίας 13 8 καὶ εὐφημίας: 4 ως πλάνοι 5 καὶ ἀληθεῖς: 16 άγνοούμενοι, 17 καὶ ἐπιγινωσκόμενοι: 18 ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδού, ζωμεν: ως παιδευόμενοι, 19 καὶ μὴ θανατούμενοι: 20 ως λυπούμενοι, 21 ἀεὶ 22 δὲ 10 χαίροντες: ώς πτωχοί,²³ πολλούς δὲ πλουτίζοντες:²⁴ ώς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέγοντες.²⁵

¹ ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. ² κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ³ ἀγρυπνία, ας, ἡ, sleeplessness, watching. ⁴ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ⁵ ἀγνότης, ητος, ἡ, purity, chastity. ⁶ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⊓ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. 8 χρηστότης, ητος, ἡ, goodness, kindness. 9 ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁰ ὅπλον, ου, τό, tool, implement. ¹¹ ἀριστερός, left, on the left. ¹² ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹³ δυσφημία, ας, ἡ, defamation, slander. ¹⁴ εὐφημία, ας, ἡ, good report, commendation. ¹⁵ πλάνος, deceiver, misleading. ¹⁶ ἀληθής, true, unconcealed. ¹⁻ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹8 ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁰ παιδεύω, teach, educate. ²⁰ θανατόω, put to death, subdue. ²¹ λυπέω, grieve, pain. ²² ἀεί, always, ever. ²³ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ²⁴ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ²⁵ κατέχω, hold back, hold fast.

Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ¹ ἡ 11 καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. ² Οὐ στενοχωρεῖσθε ³ ἐν 12 ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε ³ δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ⁴ ὑμῶν. 13 Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν ⁵ – ὡς τέκνοις λέγω – πλατύνθητε ² καὶ ὑμεῖς.

Μὴ γίνεσθε ἐτεροζυγοῦντες ἀπίστοις: τίς γὰρ μετοχὴ 14 δικαιοσύνῃ καὶ ἀνομία; Τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις χριστῷ πρὸς Βελίαρ; 15 Τίς δὲ συμφώνησις χριστῷ πρὸς Βελίαρ; 16 τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; Τίς δὲ 16 συγκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; Υμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω: καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. Διό, 17 Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει

¹ Κορίνθιος, ου, ὁ, Corinthian. ² πλατύνω, broaden, enlarge. ³ στενοχωρέω, press upon, cramp. ⁴ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ⁵ ἀντιμισθία, ας, ή, reward, recompense. ⁶ ἐτεροζυγέω, be unevenly yoked, be mismated. ⁷ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁸ μετοχή, ῆς, ή, sharing, partnership. ⁹ ἀνομία, ας, ή, lawlessness, iniquity. ¹⁰ κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution. ¹¹ σκότος, ους, τό, darkness. ¹² συμφώνησις, εως, ή, agreement, harmony. ¹³ Βελιάρ, ὁ, Beliar. ¹⁴ μερίς, ίδος, ή, part, portion. ¹⁵ συγκατάθεσις, εως, ή, agreement, union. ¹⁶ ναός, οῦ, ὁ, temple, shrine. ¹⁷ εἴδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁸ ἐνοικέω, dwell in, am settled in. ¹⁹ ἐμπεριπατέω, walk about, walk among. ²⁰ ἀφορίζω, separate, set apart.

κύριος, καὶ ἀκαθάρτου¹ μὴ ἄπτεσθε:² κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ 18 μοι εἰς υἰοὺς καὶ θυγατέρας,⁴ λέγει κύριος παντοκράτωρ.⁵

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, 7 καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβ ω θεοῦ.

Χωρήσατε¹¹ ἡμᾶς: οὐδένα ἠδικήσαμεν,¹² οὐδένα 2 ἐφθείραμεν,¹³ οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν.¹⁴ Οὐ πρὸς 3 κατάκρισιν¹⁵ λέγω: προείρηκα¹⁶ γάρ, ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστὲ εἰς τὸ συναποθανεῖν¹⁷ καὶ συζῆν.¹⁸ Πολλή μοι παρρησία¹⁹ πρὸς ὑμᾶς, πολλή μοι 4 καύγησις²⁰ ὑπὲρ ὑμῶν: πεπλήρωμαι τῆ παρακλήσει,²¹

¹ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ² ἄπτομαι, touch or handle. ³ εἰσδέχομαι, receive, welcome. ⁴ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ⁵ παντοκράτωρ, ορος, ὁ, ruler of all, Almighty. ⁶ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⊓ μολυσμός, οῦ, ὁ, defilement, staining. ⁶ ἐπιτελέω, complete, perform. ⁶ ἀγιωσύνη, ης, ἡ, holiness, holy or sanctified state. ¹¹⁰ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹¹ χωρέω, make room for, hold. ¹² ἀδικέω, do wrong, harm. ¹³ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁴ πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. ¹⁵ κατάκρισις, εως, ἡ, condemnation, act of condemnation. ¹⁶ προλέγω, say beforehand, forewarn. ¹⁷ συναποθνήσκω, die with, die together with. ¹⁵ συζάω, live with, live together with. ¹⁵ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ²⁰ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ²¹ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation.

ύπερπερισσεύομαι τη χαρά ἐπὶ πάση τη θλίψει 2 ήμῶν.

Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν³ οὐδεμίαν 5 ἔσγηκεν ἄνεσιν $^{^{4}}$ ή σὰρξ ήμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι: εξωθεν μάχαι, εσωθεν φόβοι. Αλλ' δ 6 παρακαλών τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς, ὁ θεός, ἐν τῆ παρουσία 11 Τίτου: 12 οὐ μόνον δὲ ἐν τῆ 7παρουσί α^{11} αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῆ παρακλήσει α^{13} ἡ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων 14 ἡμῖν τὴν ὑμῶν $\dot{\epsilon}\pi i\pi \dot{\delta}\theta \eta \sigma iv$, $\dot{\delta}^{15}$ τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, $\dot{\delta}^{16}$ τὸν ὑμῶν ζῆλον $\dot{\delta}^{17}$ ύπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. Ότι εἰ καὶ 8 ἐλύπησα 18 ὑμᾶς ἐν τῆ ἐπιστολῆ, 19 οὐ μεταμέλομαι, 20 εἰ καὶ μετεμελόμην: 20 βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ 19 ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν 18 ὑμᾶς. Νῦν χαίρω, 9

¹ ὑπερπερισσεύω, abound much more, abound exceedingly. ² θλῖψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ³ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁴ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ⁵ θλίβω, press, oppress. ⁶ ἔξωθεν, from without, outside (gen). ⁷ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ⁸ ἔσωθεν, from within, within. ⁹ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹⁰ ταπεινός, humble, downcast. ¹¹ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹² Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹³ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁴ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁵ ἐπιπόθησις, εως, ἡ, longing, eager longing. ¹⁶ ὁδυρμός, οῦ, ὁ, lamentation, mourning. ¹⁷ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁸ λυπέω, grieve, pain. ¹⁹ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ²⁰ μεταμέλομαι, regret, repent.

ούς ὅτι ἐλυπήθητε, αλλ' ὅτι ἐλυπήθητε $\frac{1}{2}$ μετάνοιαν: ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθήτε³ έξ ήμῶν. Ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη⁴ 10 είς σωτηρίαν⁵ αμεταμέλητον⁶ μετάνοιαν² κατεργάζεται: ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. Ίδου γάρ, αὐτὸ τοῦτο, τὸ κατὰ θεὸν 11 λυπηθῆναι¹ ὑμᾶς, πόσην⁸ κατειργάσατο⁷ ὑμῖν σπουδήν, 9 άλλὰ ἀπολογίαν, 10 ἀλλὰ ἀγανάκτησιν. 11 άλλὰ φόβον, 12 άλλὰ ἐπιπόθησιν, 13 άλλὰ ζῆλον, 14 άλλὰ έκδίκησιν. 15 Έν παντὶ συνεστήσατε 16 έαυτοὺς άγνοὺς 17 εἶναι ἐν τῷ πράγματι. ¹⁸ Ἄρα ¹⁹ εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ 12εἴνεκεν 20 τοῦ ἀδικήσαντος, 21 οὐδὲ εἴνεκεν 20 τοῦ άδικηθέντος, 21 άλλ' εἵνεκεν 20 τοῦ φανερωθῆναι 22 τὴν σπουδην ύμων την ύπερ ημων πρός ύμας ένωπιον τοῦ θεοῦ. Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. 13

 $^{^1}$ λυπέω, grieve, pain. 2 μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. 3 ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. 4 λύπη, ης, ή, pain, grief. 5 σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. 6 ὰμεταμέλητος, without regret, not to be repented of. 7 κατεργάζομαι, work out, produce. 8 πόσος, how many? how great? 9 σπουδή, ής, ή, haste, diligence. 10 απολογία, ας, ή, speech in defense, verbal defense. 11 ἀγανάκτησις, εως, ή, indignation. 12 φόβος, ου, ό, fear, terror. 13 ἐπιπόθησις, εως, ή, longing, eager longing. 14 ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. 15 ἐκδίκησις, εως, ή, vengeance, vindication. 16 συνίστημι, commend (transitive), stand with. 17 ἀγνός, pure, holy. 18 πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. 19 ἄρα, so, then. 20 ἔνεκεν, for the sake of, on account of. 21 ἀδικέω, do wrong, harm. 22 φανερόω, reveal, manifest.

Έπὶ δὲ τῆ παρακλήσει¹ ὑμῶν περισσοτέρως² μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῆ χαρᾳ Τίτου,³ ὅτι ἀναπέπαυται⁴ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ 14 ὑμῶν κεκαύχημαι,⁵ οὐ κατησχύνθην:⁶ ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις⁻ ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου³ ἀλήθεια ἐγενήθη. Καὶ τὰ 15 σπλάγχνα⁵ αὐτοῦ περισσοτέρως² εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἀναμιμνησκομένου² τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν,¹ο ὡς μετὰ φόβου¹¹ καὶ τρόμου¹² ἐδέξασθε αὐτόν. Χαίρω ὅτι 16 ἐν παντὶ θαρρῶ¹³ ἐν ὑμῖν.

Γνωρίζομεν¹⁴ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν
 δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας: ¹⁵ ὅτι 2
 ἐν πολλῆ δοκιμῆ ¹⁶ θλίψεως ¹⁷ ἡ περισσεία ¹⁸ τῆς χαρᾶς
 αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους ¹⁹ πτωχεία ²⁰ αὐτῶν

 $^{^1}$ παράκλησις, εως, ή, exhortation, consolation. 2 περισσώς, abundantly, exceedingly. 3 Τίτος, ου, ό, Titus. 4 ἀναπαύω, refresh, take rest. 5 καυχάομαι, boast, glory. 6 καταισχύνω, put to shame, shame. 7 καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. 8 σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. 9 ἀναμιμνήσκω, remind, remember. 10 ὑπακοή, ής, ή, obedience. 11 φόβος, ου, ό, fear, terror. 12 τρόμος, ου, ό, trembling, quaking. 13 θαρρέω, of good courage, have confidence. 14 γνωρίζω, make known, declare. 15 Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. 16 δοκιμή, ής, ή, proof, approval. 17 θλῖψις, εως, ή, tribulation, persecution. 18 περισσεία, ας, ή, superfluity, surplus. 19 βάθος, ους, τό, depth, deep. 20 πτωχεία, ας, ή, poverty, beggary.

Πρὸς Κορινθίους Β 8:3 Byzantine NT

ἐπερίσσευσεν 1 εἰς τὸν πλοῦτον 2 τῆς ἁπλότητος 3 αὐτῶν. Ότι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν 3 αὐθαίρετοι, μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι 4 ήμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν 7 τῆς διακονίας 8 τῆς εἰς τοὺς ἁγίους: καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, αλλ' 5 έαυτοὺς ἔδωκαν πρώτον τῶ κυρίω, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, 10 ίνα 6 καθώς προενήρξατο, 11 οὕτως καὶ ἐπιτελέση 12 εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλὶ ισπερ¹³ ἐν παντὶ 7 περισσεύετε, 1 πίστει, καὶ λόγω, καὶ γνώσει, 14 καὶ πάση σπουδῆ, 15 καὶ τῆ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἴνα καὶ ἐν ταύτη τῆ χάριτι περισσεύητε. 1 Οὐ κατ' ἐπιταγὴν 16 8 λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς 15 καὶ τὸ τῆς ύμετέρας $^{^{17}}$ ἀγάπης γνήσιον $^{^{18}}$ δοκιμάζων. $^{^{19}}$ Γινώσκετε 9 γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι δι'

¹ περισσεύω, abound, be rich. ² πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ³ ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ⁴ αὐθαίρετος, of one's own accord. ⁵ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁶ δέομαι, ask, request. ⁷ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁸ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁹ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁰ Τίτος, ου, ὁ, Titus. ¹¹ προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. ¹² ἐπιτελέω, complete, perform. ¹³ ὤσπερ, just as, even as. ¹⁴ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁵ σπουδή, ῆς, ἡ, haste, diligence. ¹⁶ ἐπιταγή, ῆς, ἡ, command, commandment. ¹⁷ ὑμέτερος, your. ¹⁸ γνήσιος, genuine, true. ¹⁹ δοκιμάζω, prove, approve.

ύμᾶς ἐπτώγευσεν, 1 πλούσιος 2 ἄν, ἵνα ύμεῖς τῆ ἐκείνου πτωχεία πλουτήσητε. Καὶ γνώμην ἐν τούτω δίδωμι: 10 τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε άπὸ πέρυσι. 8 Νυνὶ 9 δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, 10 ὅπως, 11καθάπερ11 ή προθυμία 2 τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι 10 ἐκ τοῦ ἔχειν. Εἰ γὰρ ἡ προθυμία 12 12 πρόκειται, 13 καθο 14 ἐὰν ἔχῃ τις, εὐπρόσδεκτος, 15 οὐ καθό 14 οὐκ ἔχει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, 16 ὑμῖν δὲ 13 $θλίψιc:^{17}$ άλλ' ἐξ ἰσότητος, 18 ἐν τῶ νῦν καιρῶ τὸ ὑμῶν περίσσευμα 19 εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, 20 ἴνα καὶ τὸ 14ἐκείνων περίσσευμα 19 γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα: 20 όπως γένηται ἰσότης, 18 καθώς γέγραπται, Ό τὸ πολύ, 15 οὐκ ἐπλεόνασεν: 21 καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, 22 οὐκ ἠλαττόνησεν.

 $^{^1}$ πτωχείω, be (extremely) poor, destitute. 2 πλούσιος, rich. 3 πτωχεία, ας, ή, poverty, beggary. 4 πλουτέω, be rich, become rich. 5 γνώμη, ης, ή, purpose, opinion. 6 συμφέρω, bring together, it is profitable. 7 προενάρχομαι, begin (beforehand), begin before. 8 πέρυσι, last year. 9 νυνί, now, already. 10 ἐπιτελέω, complete, perform. 11 καθάπερ, even as, just as. 12 προθυμία, ας, ή, eagerness, readiness. 13 πρόκειμαι, be set before, be exhibited. 14 καθό, in so far as, as. 15 εὐπρόσδεκτος, acceptable, well-received. 16 ἄνεσις, εως, ή, loosening, relaxation. 17 θλῖγις, εως, ή, tribulation, persecution. 18 Ισότης, ητος, ή, equality, fairness. 19 περίσσευμα, τος, τό, superfluity, abundance. 20 ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. 21 πλεονάζω, superabound, make to abound. 22 δλίγος, little, few. 23 ἐλαττονέω, have less, have too little.

Πρὸς Κορινθίους Β 8:16 Byzantine NT

Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν 1 ὑπὲρ 16 ύμῶν ἐν τῆ καρδία Τίτου.² "Ότι τὴν μὲν παράκλησιν³ 17 ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων, αὐθαίρετος 5 έξηλθεν πρὸς ύμᾶς. Συνεπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν 18 άδελφόν, οὖ ὁ ἔπαινος εν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν: οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς 19 ύπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῆ χάριτι ταύτη τῆ διακονουμένη ύφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν 11 ἡμῶν: στελλόμενοι 20 τούτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται 13 ἐν τῃ ἁδρότητι 14 ταύτη τῆ διακονουμένη 10 υφ' ἡμῶν: προνοούμενοι 15 21 καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον άνθρώπων. Συνεπέμψαμεν δε αὐτοῖς τὸν άδελφὸν 22 ήμων, δν έδοκιμάσαμεν 16 έν πολλοῖς πολλάκις 17

¹ σπουδή, ῆς, ἡ, haste, diligence. ² Τίτος, ου, ὁ, Titus. ³ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ⁴ σπουδαίος, diligent, earnest. ⁵ αὐθαίρετος, of one's own accord. ⁶ συμπέμπω, send with, send along with. ⁷ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁸ χειροτονέω, choose, appoint. ⁹ συνέκδημος, ου, ὁ, traveling companion, fellow traveler. ¹⁰ διακονέω, serve, minister. ¹¹ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ¹² στέλλω, arrange, take care. ¹³ μωμάομαι, find fault with, criticize. ¹⁴ άδρότης, ητος, ἡ, abundance, lavishness. ¹⁵ προνοέω, provide for, have regard for. ¹⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁷ πολλάκις, often, many times.

σπουδαίον όντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον, τεποιθήσει πολλῆ τῆ εἰς ὑμᾶς. Εἴτε ὑπὲρ Τίτου, 23 κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός: εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα χριστοῦ. Τὴν οὖν 24 ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας¹⁰ τῆς εἰς τοὺς ἀγίους **9** περισσόν¹¹ μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν: οἶδα γὰρ τὴν 2 προθυμίαν¹² ὑμῶν, ἢν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι¹³ Μακεδόσιν,¹⁴ ὅτι ἀχαΐα¹⁵ παρεσκεύασται¹⁶ ἀπὸ πέρυσι:¹⁷ καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος¹⁸ ἠρέθισεν¹⁹ τοὺς πλείονας. Ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ 3 καύχημα²⁰ ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῆ²¹ ἐν τῷ μέρει²²

 $^{^1}$ σπουδαΐος, diligent, earnest. 2 νυνί, now, already. 3 πεποίθησις, εως, $\dot{\eta}$, confidence, trust. 4 Τίτος, ου, $\dot{\delta}$, Titus. 5 κοινωνός, οῦ, $\dot{\delta}$, partner, sharer. 6 συνεργός, οῦ, $\dot{\delta}$, fellow worker. 7 ἔνδειξις, εως, $\dot{\eta}$, proof, sign. 8 καύχησις, εως, $\dot{\eta}$, boasting, act of boasting. 9 ἐνδείκνυμι, show forth, show. 10 διακονία, ας, $\dot{\eta}$, waiting at table, service. 11 περισσός, excessive, abundant. 12 προθυμία, ας, $\dot{\eta}$, eagerness, readiness. 13 καυχάομαι, boast, glory. 14 Μακεδών, όνος, $\dot{\delta}$, Macedonian. 15 Άχαΐα, ας, $\dot{\eta}$, Achaia. 16 παρασκευάζω, prepare, make ready. 17 πέρυσι, last year. 18 ξήλος, ου, $\dot{\delta}$, zeal, jealousy. 19 ἔρεθίζω, arouse, provoke. 20 καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. 21 κενόω, empty, make void. 22 μέρος, ους, τό, part, portion.

Πρὸς Κορινθίους Β 9:4 Byzantine NT

τούτω: ἵνα, καθως ἔλεγον, παρεσκευασμένοι¹ ἦτε: 4 μήπως,² ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες³ καὶ εὔρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους,⁴ καταισχυνθῶμεν⁵ ἡμεῖς – ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς – ἐν τῇ ὑποστάσει⁶ ταύτῃ τῆς καυχήσεως.⁷ Ἀναγκαῖον⁵ οὖν ἡγησάμην⁰ 5 παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν¹ο εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσιν¹¹ τὴν προκατηγγελμένην εὐλογίαν¹³ ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην¹⁴ εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν¹³ καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν.¹5

Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως, ¹⁶ φειδομένως ¹⁶ καὶ 6 θερίσει: ¹⁷ καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις, ¹³ ἐπ' εὐλογίαις ¹³ καὶ θερίσει. ¹⁷ Έκαστος καθὼς προαιρεῖται ¹⁸ τῆ καρδία: 7 μὴ ἐκ λύπης ¹⁹ ἢ ἐξ ἀνάγκης: ²⁰ ἱλαρὸν ²¹ γὰρ δότην ²² ἀγαπᾳ ὁ θεός. Δυνατὸς ²³ δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν 8

¹ παρασκευάζω, prepare, make ready. ² μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³ Μακεδών, όνος, ό, Macedonian. ⁴ ἀπαρασκεύαστος, not ready, unprepared. ⁵ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁶ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ⁷ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ⁸ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁹ ἡγέομαι, lead, be chief. ¹⁰ προέρχομαι, go in front, precede. ¹¹ προκαταρτίζω, arrange beforehand. ¹² προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ¹³ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹⁴ ἔτοιμος, ready, prepared. ¹⁵ πλεονεξία, ας, ἡ, covetousness, avarice. ¹⁶ φειδομένως, sparingly. ¹⁷ θερίζω, reap, gather. ¹⁸ προαιρέω, propose, purpose. ¹⁹ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ²⁰ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²¹ ἱλαρός, cheerful, glad. ²² δότης, ου, ὁ, giver. ²³ δυνατός, powerful, possible.

περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε π πᾶσαν αὐτάρκεια 3 ἔγοντες περισσεύητε 1 εἰς πᾶν ἔργον άγαθόν: καθώς γέγραπται, Έσκόρπισεν, έδωκεν τοῖς 9 πένησιν: 5 ή δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. $^{\circ}$ 0 δὲ ἐπιγορηγῶν 6 σπέρμα 7 τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν 8 γορηγήσαι, 9 καὶ πληθύναι 10 τὸν σπόρον 11 ύμῶν, καὶ αὐξήσαι¹² τὰ γενήματα¹³ τῆς δικαιοσύνης ύμῶν: ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι $^{^{14}}$ εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, $^{^{15}}$ 11 ήτις κατεργάζεται 6 δι' ήμων εὐχαριστίαν τω θεω. 12 $^{\circ}$ Οτι ή διακονία $^{^{18}}$ τῆς λειτουργίας $^{^{19}}$ ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα 20 τὰ ὑστερήματα 21 τῶν άγίων, άλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν 17 τῷ θεῷ: διὰ τῆς δοκιμῆς 22 τῆς διακονίας 13 ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῆ ὑποταγῆ²³ τῆς

¹ περισσεύω, abound, be rich. ² πάντοτε, always, at all times. ³ αὐτάρκεια, ας, ή, sufficiency, contentment. ⁴ σκορπίζω, scatter, disperse. ⁵ πένης, ητος, ό, poor, needy. ⁶ ἐπιχορηγέω, supply, provide. ⁷ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ⁸ βρώσις, εως, ή, eating, food. ⁹ χορηγέω, provide, supply in abundance. ¹⁰ πληθύνω, multiply, increase. ¹¹ σπόρος, ου, ό, seed (sown), seed for sowing. ¹² αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹³ γέννημα, τος, τό, offspring, child. ¹⁴ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ¹⁵ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity. ¹⁶ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁷ εὐχαριστία, ας, ή, thanksgiving, thankfulness. ¹⁸ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ¹⁹ λειτουργία, ας, ή, service, ministry. ²⁰ προσαναπληρόω, supply. ²¹ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ²² δοκιμή, ής, ή, proof, approval. ²³ ὑποταγή, ής, ή, subjection, obedience.

όμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας: 14 καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. Χάρις 15 δὲ τῷ θεῷ ἐπὶ τῆ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾳ. §

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς 10 πραότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ χριστοῦ, ὅς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς τὰ ἐν ὑμῖν, ἀπὼν ἐν δὲ θαρρῶ ἐς ὑμᾶς: δέομαι ὁς τὸ μὴ παρὼν ὁς θαρρῆσαι τῆ 2 πεποιθήσει ἡ λογίζομαι τολμῆσαι ἐκτί τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. 3 Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα το τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν 4 οὐ σαρκικά, ἐν ἀλλὰ δυνατὰ ἐν θεῷ πρὸς καθαίρεσιν

¹ όμολογία, ας, ἡ, confession, profession. ² ἀπλότης, ητος, ἡ, singleness, hence simplicity. ³ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁴ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁵ ἐπιποθέω, long for, strain after. ⁶ ὑπερβάλλω, go beyond, surpass. ⁻ ἀνεκδιήγητος, indescribable. 8 δωρεά, ᾶς, ἡ, gift, free gift. ⁰ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹¹ ταπεινός, humble, downcast. ¹² ἄπειμι, go away, depart. ¹³ θαρρέω, of good courage, have confidence. ¹⁴ δέομαι, ask, request. ¹⁵ πάρειμι, be present, have arrived. ¹⁶ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁻ λογίζομαι, calculate, consider. ¹8 τολμάω, dare, endure. ¹⁰ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁰ ὅπλον, ου, τό, tool, implement. ²¹ στρατεία, ας, ἡ, campaign, warfare. ²² σαρκικός, fleshly, carnal. ²³ δυνατός, powerful, possible. ²⁴ καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction.

οχυρωμάτων¹ - λογισμούς² καθαιρούντες³ καὶ πᾶν 5 ύψωμα 4 ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες 7 πᾶν νόημα 8 εἰς τὴν ὑπακοὴν 9 τοῦ χριστοῦ, καὶ ἐν ἑτοίμ $ω^{10}$ ἔχοντες ἐκδικῆσαι 11 6 πάσαν παρακοήν, 12 ὅταν πληρωθῆ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 9 7Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω αάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ. ότι καθώς αὐτὸς χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς χριστοῦ. 8 Έάν τε γὰρ καὶ περισσότερόν 14 τι καυχήσωμαι 15 περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν – ἧς ἔδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομήν, 16 καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν 17 ὑμῶν - οὐκ αἰσχυνθήσομαι: 18 ἴνα μὴ δόξω ώς ἂν ἐκφοβεῖν 19 ὑμᾶς 9 διὰ τῶν ἐπιστολῶν. 20 $^{\circ}$ Οτι, Αἱ μὲν ἐπιστολαί, 20 φησίν, 10βαρεῖαι 21 καὶ ἰσχυραί: 22 ἡ δὲ παρουσία 23 τοῦ σώματος

¹ δχύρωμα, τος, τό, fortress, strong defense. ² λογισμός, οῦ, ὁ, reasoning, reflection. ³ καθαιρέω, take down, pull down. ⁴ ΰψωμα, τος, τό, height, lofty thing. ⁵ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁶ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ αἰχμαλωτίζω, take or lead captive, take captive. ⁸ νόημα, τος, τό, thought, mind. ⁹ ὑπακοή, ῆς, ἡ, obedience. ¹⁰ ἔτοιμος, ready, prepared. ¹¹ ἐκδικέω, vindicate, avenge. ¹² παρακοή, ῆς, ἡ, disobedience. ¹³ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁴ περισσός, excessive, abundant. ¹⁵ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁶ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁷ καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction. ¹⁸ αἰσχύνομαι, dishonor, put to shame. ¹⁹ ἐκφοβέω, frighten, terrify. ²⁰ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ²¹ βαρύς, heavy, burdensome. ²² ἰσχυρός, strong, mighty. ²³ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming.

ἀσθενής, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. Τοῦτο 11 λογιζέσθω³ δ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί⁴ ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν 5 ἀπόντες, 6 τοιοῦτοι καὶ παρόντες 7 τῶ ἔργω. Oὐ γὰρ τολμῶμεν 8 ἐγκρῖναι 9 ἢ συγκρῖναι 10 ἑαυτούς 12 τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων: 11 ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν έαυτοῖς έαυτοὺς μετροῦντες, 12 καὶ συγκρίνοντες 10 έαυτοὺς έαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν. 13 Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ 13 ἄμετρα 14 καυχησόμεθα, 15 ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον 16 τοῦ κανόνος 17 οὖ ἐμέρισεν 18 ἡμῖν ὁ θεός, μέτρου, 16 ἐφικέσθαι 19 ἄχρι 20 καὶ ὑμῶν. Οὐ γὰρ ὡς μὴ 14ἐφικνούμενοι 19 εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν 21 ἑαυτούς: ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν²² ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ: οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα 14 καυχώμενοι, 15 ἐν 15άλλοτρίοις 23 κόποις, 24 έλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης

¹ ἀσθενής, weak, infirm. ² ἐξουθενέω, despise, ignore. ³ λογίζομαι, calculate, consider. ⁴ οἷος, such as, of what kind. ⁵ ἐπιστολή, ῆς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ ἄπειμι, go away, depart. ⊓ πάρειμι, be present, have arrived. Ἦ τολμάω, dare, endure. ⁰ ἐγκρίνω, class, classify. ¹¹ συγκρίνω, combine, compare. ¹¹ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ¹² μετρέω, measure, estimate. ¹³ συνίημι, understand, consider. ¹⁴ ἄμετρος, immeasurable, not measurable. ¹⁵ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁶ μέτρον, ου, τό, measure, measuring rod. ¹ⁿ κανών, όνος, ὁ, rule, standard. ¹॥ μερίζω, divide, part. ¹⁰ ἐφικνέομαι, reach, come to. ²⁰ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²¹ ὑπερεκτείνω, stretch out beyond, overextent. ²² φθάνω, come before another, anticipate. ²³ ἀλλότριος, strange, foreign. ²⁴ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²⁵ αὐξάνω, cause to grow, increase.

τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι¹ κατὰ τὸν κανόνα² ἡμῶν εἰς περισσείαν,³ εἰς τὰ ὑπερέκεινα⁴ 16 ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίω̞ κανόνι² εἰς τὰ ἔτοιμα⁶ καυχήσασθαι. Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν 17 κυρίω καυχάσθω. Οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν, 18 ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

*Όφελον¹0 ἀνείχεσθέ¹¹ μου μικρὸν¹² τῆ ἀφροσύνη:¹³ ἀλλὰ **11**καὶ ἀνέχεσθέ¹¹ μου. Ζηλῶ¹⁴ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ:¹⁵ 2
ἡρμοσάμην¹⁶ γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον¹² ἀγνὴν¹⁶ παραστῆσαι¹⁰ τῷ χριστῷ. Φοβοῦμαι δὲ μήπως²⁰ ὡς ὁ 3
ὄφις²¹ Εὔαν²² ἐξηπάτησεν²³ ἐν τῆ πανουργίᾳ²⁴ αὐτοῦ, οὕτως φθαρῆ²⁵ τὰ νοήματα²⁶ ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον 4
Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα

¹ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ² κανών, όνος, ό, rule, standard. ³ περισσεία, ας, ή, superfluity, surplus. ⁴ ὑπερέκεινα, beyond. ⁵ ἀλλότριος, strange, foreign. ⁶ ἔτοιμος, ready, prepared. ⁷ καυχάομαι, boast, glory. ⁸ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁹ δόκιμος, tested, approved. ¹⁰ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ¹¹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ¹² μικρός, small, little. ¹³ ἀφροσύνη, ης, ή, foolishness, want of sense. ¹⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁵ ζήλος, ου, ό, zeal, jealousy. ¹⁶ ἀρμόζω, fit, join. ¹⁷ παρθένος, ου, ή, virgin. ¹⁸ ἀγνός, pure, holy. ¹⁹ παρίστημι, be present, stand by. ²⁰ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²¹ ὄφις, εως, ό, snake, serpent. ²² Εὔα, ας, ή, Eve. ²³ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ²⁴ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ²⁵ φθείρω, destroy, corrupt. ²⁶ νόημα, τος, τό, thought, mind. ²⁷ ἀπλότης, ητος, ή, singleness, hence simplicity.

Πρὸς Κορινθίους Β 11:5 Byzantine NT

ἔτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ο οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς 1 ἠνείχεσθε. 2 Λογίζομαι 3 γὰρ 5 μηδὲν ύστερηκέναι⁴ τῶν ὑπὲρ λίαν⁵ ἀποστόλων. Εἰ δὲ 6 καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῆ γνώσει: άλλ' ἐν παντὶ φανερωθέντες⁸ ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. "Η ἁμαρτίαν 7 ἐποίησα ἐμαυτὸν 9 ταπεινών 10 ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, 11 ὅτι δωρεὰν 2 τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; Ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, 13 λαβὼν ὀψώνιον 14 πρὸς 8τὴν ὑμῶν διακονίαν: 15 καὶ παρὼν 16 πρὸς ὑμᾶς καὶ 9 ύστερηθείς, 4 οὐ κατενάρκησα 17 οὐδενός: τὸ γὰρ ύστέρημά¹⁸ μου προσανεπλήρωσαν¹⁹ οἱ ἀδελφοί, έλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας: 20 καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ 21 ύμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. Ἔστιν ἀλήθεια 10 χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις²² αὕτη οὐ Φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν 24 τῆς Ἀγαΐας. 25 Διὰ τί; "Ότι 11

 $^{^1}$ καλώς, rightly, well. 2 ανέχομαι, endure, bear with. 3 λογίζομαι, calculate, consider. 4 ύστερέω, lack, need. 5 λίαν, greatly, very. 6 ίδιώτης, ου, ό, unskilled or ungifted person, amateur. 7 γνώσις, εως, ή, wisdom, knowledge. 8 φανερόω, reveal, manifest. 9 έμαυτοῦ, of myself. 10 ταπεινόω, humble, humiliate. 11 ύψόω, lift up, exalt. 12 δωρεάν, without cost, without cause. 13 συλάω, rob, plunder. 14 όψώνιον, ου, τό, compensation, wages. 15 διακονία, ας, ή, waiting at table, service. 16 πάρειμι, be present, have arrived. 17 καταναρκάω, burden, encumber. 18 ύστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. 19 προσαναπληρόω, supply. 20 Μακεδονία, ας, ή, Macedonia. 21 άβαρής, not burdensome. 22 καύχησις, εως, ή, boasting, act of boasting. 23 φράσσω, stop, shut. 24 κλίμα, τος, τό, region, territory. 25 Άγαΐα, ας, ή, Achaia.

οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ θεὸς οἶδεν. Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ 12 ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω¹ τὴν ἀφορμὴν² τῶν θελόντων ἀφορμήν,² ἵνα ἐν ῷ καυχῶνται,³ εὑρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι,⁴ ἐργάται⁵ 13 δόλιοι,⁶ μετασχηματιζόμενοι⁻ εἰς ἀποστόλους χριστοῦ. Καὶ οὐ θαυμαστόν:⁸ αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς² 14 μετασχηματίζεται⁻ εἰς ἄγγελον φωτός. Οὐ μέγα οὖν εἰ 15 καὶ οἱ διάκονοι¹0 αὐτοῦ μετασχηματίζονται⁻ ὡς διάκονοι¹0 δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος¹¹ ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξη ἄφρονα¹² εἶναι: εἰ δὲ μήγε,¹³ 16 κἂν¹⁴ ὡς ἄφρονα¹² δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν¹⁵ τι καυχήσωμαι.³ Ὁ λαλῶ, οὐ λαλῶ κατὰ κύριον, ἀλλ' 17 ὡς ἐν ἀφροσύνη,¹⁶ ἐν ταύτη τῆ ὑποστάσει¹⁷ τῆς καυχήσεως.¹⁸ Ἐπεὶ¹⁹ πολλοὶ καυχῶνται³ κατὰ τὴν 18

¹ ἐκκόπτω, cut out, cut off. ² ἀφορμή, ῆς, ἡ, occasion, opportunity. ³ καυχάομαι, boast, glory. ⁴ ψευδαπόστολος, ου, δ, false apostle. ⁵ ἐργάτης, ου, δ, workman, laborer. ⁶ δόλιος, deceitful, treacherous. ⁷ μετασχηματίζω, transform, disguise. ⁸ θαυμαστός, wonderful, marvelous. ⁹ Σατανᾶς, ᾶ, δ, Satan, adversary. ¹⁰ διάκονος, ου, δ, minister, deacon. ¹¹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹² ἄφρων, foolish, senseless. ¹³ μήγε, otherwise (used in the phrase εἰ δὲ μήγε). ¹⁴ κἄν, and if, even if. ¹⁵ μκρός, small, little. ¹⁶ ἀφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. ¹⁷ ὑπόστασις, εως, ἡ, substance, confidence. ¹⁸ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁹ ἐπεί, when, since.

σάρκα, κάγὼ καυγήσομαι. Ήδέως γὰρ ἀνέγεσθε 19 τῶν ἀφρόνων, Φρόνιμοι ὅντες. Ἀνέγεσθε ἡγάρ, εἴ τις 20 ύμᾶς καταδουλοῖ, 6 εἴ τις κατεσθίει, 7 εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, 8 εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. 9 Κατὰ 21 ἀτιμίαν 10 λέγω, ώς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν: 11 ἐν ῷ δ' ἄν τις τολμ \tilde{a}^{12} – ἐν ἀφροσύνη 13 λέγω – τολμ \tilde{a}^{12} κάγώ. 22 Έβραῖοι 14 εἰσιν; Κάγώ. Ἰσραηλῖται 15 εἰσιν; Κάγώ. Σπέρμα¹⁶ Άβραάμ εἰσιν; Κἀγώ. Διάκονοι¹⁷ χριστοῦ 23 εἰσιν; $- \pi$ αραφρονῶν 18 λαλῶ $- \Upsilon$ πὲρ ἐγώ. Ἐν κόποις 19 περισσοτέρως, 20 έν πληγαῖς 21 ὑπερβαλλόντως, 22 έν φυλακαῖς 23 περισσοτέρως, 20 ἐν θανάτοις πολλάκις, 24 24 ύπὸ Ἰουδαίων πεντάκις²⁵ τεσσαράκοντα²⁶ παρὰ μίαν ἔλαβον. Τρὶς 27 ἐραβδίσθην, 28 ἄπαξ 29 ἐλιθάσθην, 30 τρὶς 25 ἐναυάγησα, 31 νυχθήμερον 32 ἐν τῶ βυθῶ 33 πεποίηκα: 26

 $^{^1}$ καυχάομαι, boast, glory. 2 ἡδέως, sweetly, gladly. 3 ἀνέχομαι, endure, bear with. 4 ἄφρων, foolish, senseless. 5 φρόνιμος, prudent, wise. 6 καταδουλόω, enslave. 7 κατεσθίω, eat up, devour. 8 ἐπαίρω, lift up, raise. 9 δέρω, beat, flay. 10 ὰτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. 11 ἀσθενέω, be weak, sick. 12 τολμάω, dare, endure. 13 ὰφροσύνη, ης, ἡ, foolishness, want of sense. 14 Έβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. 15 Τσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. 16 σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. 17 διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. 18 παραφρονέω, be beside oneself, be insane. 19 κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. 20 περισσώς, abundantly, exceedingly. 21 πληγή, ῆς, ἡ, blow, wound. 22 ὑπερβαλλόντως, above measure, much more. 23 φυλακή, ῆς, ἡ, guard, prison. 24 πολλάκις, often, many times. 25 πεντάκις, five times. 26 τεσσαράκοντα, forty, 40 . 27 τρίς, thrice, three times. 28 ραβδίζω, beat with a rod, beat with rods. 29 ἄπαξ, once, once for all. 30 λιθάζω, throw stones, stone. 31 ναυαγέω, suffer shipwreck, am shipwrecked. 32 νυχθήμερον, ου, τό, day and a night, twenty-four hours. 33 βυθός, οῦ, ὁ, sea, deep water.

όδοιπορίαις πολλάκις. κινδύνοις ποταμών, κινδύνοις ληστών, κινδύνοις έκ γένους, κινδύνοις έξ έθνῶν, κινδύνοις έν πόλει, κινδύνοις έν έρημία, 7κινδύνοις³ έν θαλάσση, κινδύνοις³ έν ψευδαδέλφοις:⁸ 27 ἐν κόπω 9 καὶ μόχθω 10 ἐν ἀγρυπνίαις 11 πολλάκις 2 ἐν λιμ $\tilde{\omega}^{12}$ καὶ δίψει, $\tilde{\omega}^{13}$ ἐν νηστείαις $\tilde{\omega}^{14}$ πολλάκις, $\tilde{\omega}^{2}$ ἐν ψύχει $\tilde{\omega}^{15}$ καὶ γυμνότητι. 16 $Xωρὶς ^{17}$ τῶν παρεκτός, 18 ἡ 28 ἐπισύστασίς¹⁹ μου ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα²⁰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, 21 καὶ οὐκ ἀσθενῶ; 21 Τίς 29 σκανδαλίζεται,²² καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;²³ καυχᾶσθαι 24 δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας 25 μου καυχήσομαι. 24 Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ οἶδεν, ὁ 31 ών εὐλογητὸς 26 εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. 27 Έν 32 Δ αμασκ $\tilde{\omega}^{28}$ ὁ ἐθνάρχης ²⁹ Ἀρέτα ³⁰ τοῦ βασιλέως

 $^{^1}$ όδοιπορία, ας, ή, walking, journey. 2 πολλάκις, often, many times. 3 κίνδυνος, ου, δ, danger, peril. 4 ποταμός, οῦ, δ, river, stream. 5 ληστής, οῦ, δ, robber, brigand. 6 γένος, ους, τό, race, kind. 7 ἐρημία, ας, ή, wilderness, desert. 8 ψευδάδελφος, ου, δ, false brother. 9 κόπος, ου, δ, labor, trouble. 10 μόχθος, ου, δ, toil, hardship. 11 ἀγρυπνία, ας, ή, sleeplessness, watching. 12 λιμός, οῦ, δ, hunger, famine. 13 δίψος, ους, τό, thirst. 14 νηστεία, ας, ή, fasting, fast. 15 ψῦχος, ους, τό, cold. 16 γυμνότης, ητος, ή, nakedness, exposure. 17 χωρίς, separate, apart from (gen). 18 παρεκτός, except for, apart from. 19 ἐπισύστασις, εως, ή, gathering, concourse. 20 μέριμνα, ης, ή, care, anxiety. 21 ἀσθενέω, be weak, sick. 22 σκανδαλίζω, cause to stumble. 23 πυρόω, burn, am purified by fire. 24 καυχάομαι, boast, glory. 25 ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. 26 εὐλογητός, well spoken of, blessed. 27 ψεύδομαι, lie. 28 Δαμασκός, οῦ, ή, Damascus. 29 ἐθνάρχης, ου, δ, ethnarch (provincial governor). 30 Άρέτας, α, δ, Aretas.

ἐφρούρει τὴν Δ αμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με θέλων: καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνη ἐχαλάσθην διὰ τοῦ 33 τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δη 10 οὐ συμφέρει 11 μοι: ἐλεύσομαι γὰρ εἰς 12 ὀπτασίας 12 καὶ ἀποκαλύψεις 13 κυρίου. Οἴδα ἄνθρωπον 2 ἐν χριστῷ πρὸ 14 ἐτῶν 15 δεκατεσσάρων 16 – εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἴδα: εἴτε ἐκτὸς 17 τοῦ σώματος οὐκ οἴδα: ὁ θεὸς οἴδεν – ἀρπαγέντα 18 τὸν τοιοῦτον ἔως τρίτου οὐρανοῦ. Καὶ οἴδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον – εἴτε ἐν 3 σώματι, εἴτε ἐκτὸς 17 τοῦ σώματος, οὐκ οἴδα: ὁ θεὸς οἴδεν – ὅτι ἡρπάγη 18 εἰς τὸν παράδεισον, 19 καὶ 4 ἤκουσεν ἄρρητα 20 ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν 21 ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. Ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι: 9 ὑπὲρ δὲ 5 ἐμαυτοῦ 22 οὐ καυχήσομαι, 9 εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις 23

¹ φρουρέω, guard, protect. ² Δαμασκηνός, from Damascus, inhabitant of Damascus. ³ πιάζω, take, lay hold of. ⁴ θυρίς, ίδος, ή, window, windowsill. ⁵ σαργάνη, ης, ή, basket. ⁶ χαλάω, slacken, let down. ⁷ τείχος, ους, τό, wall. ⁸ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ⁹ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁰ δή, also, indeed. ¹¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹² ὀπτασία, ας, ή, vision, supernatural appearance. ¹³ ἀποκάλυψις, εως, ή, revelation, unveiling. ¹⁴ πρό, before (gen), before. ¹⁵ ἔτος, ους, τό, year. ¹⁶ δεκατέσσαρες, fourteen, 14. ¹⁷ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁸ ἀρπάζω, seize, snatch. ¹⁹ παράδεισος, ου, ό, paradise, Paradise. ²⁰ ἄρρητος, inexpressible, unspeakable. ²¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ²² ἐμαυτοῦ, of myself. ²³ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness.

μου: ἐὰν γὰρ θελήσω καυγήσασθαι, οὐκ ἔσομαι 6 ἄφρων: ² ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ: φείδομαι³ δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογίσηται τπερ δ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. Καὶ 7 τῆ ὑπερβολῆ⁵ τῶν ἀποκαλύψεων⁶ ύπεραίρωμαι, 7 έδόθη μοι σκόλο ψ^{8} τῆ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με κολαφίζη, είνα μὴ ὑπεραίρωμαι. Υπερ 8 τούτου τρὶς 10 τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῆ 11 ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ εἴρηκέν μοι, Ἀρκεῖ¹² σοι ἡ χάρις μου: ἡ γὰρ 9 δύναμίς μου ἐν ἀσθενεία 13 τελειοῦται. 14 "Ηδιστα 15 οὖν μάλλον καυχήσομαι 1 έν ταῖς ἀσθενείαις 13 μου, ἵνα ἐπισκηνώση 16 ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ χριστοῦ. Δ ιὸ 10 εὐδοκ $\tilde{\omega}^{17}$ ἐν ἀσθενείαις, $\tilde{\omega}^{13}$ ἐν ὕβρεσιν, $\tilde{\omega}^{18}$ ἐν ἀνάγκαις, $\tilde{\omega}^{19}$ ἐν διωγμοῖς, 20 ἐν στενοχωρίαις, 21 ὑπὲρ χριστοῦ: ὅταν νὰρ ἀσθενῶ. 22 τότε δυνατός 23 εἰμι.

¹ καυχάομαι, boast, glory. ² ἄφρων, foolish, senseless. ³ φείδομαι, spare, abstain. ⁴ λογίζομαι, calculate, consider. ⁵ ὑπερβολή, ῆς, ἡ, excess, superiority. ⁶ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁷ ὑπεραίρω, raise beyond, uplift. ⁸ σκόλοψ, οπος, ὁ, thorn, splinter. ⁹ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹⁰ τρίς, thrice, three times. ¹¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹² ἀρκέω, assist, suffice. ¹³ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁴ τελειόω, fill, fulfill. ¹⁵ ἥδίστα, most gladly, pleasantly. ¹⁶ ἐπισκηνόω, dwell, set up a tent upon. ¹⁷ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹⁸ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ¹⁹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²⁰ διωγμός, οῦ, ὁ, persecution. ²¹ στενοχωρία, ας, ἡ, difficulty, distress. ²² ἀσθενέω, be weak, sick. ²³ δυνατός, powerful, possible.

Γέγονα ἄφρων¹ καυχώμενος:² ὑμεῖς με ἠναγκάσατε:³ 11 ἐγὼ γὰρ ὤφειλον⁴ ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι:⁵ οὐδὲν γὰρ ὑστέρησα⁶ τῶν ὑπὲρ λίαν⁻ ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη⁵ ἐν 12 ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῆ,² ἐν σημείοις καὶ τέρασιν¹0 καὶ δυνάμεσιν. Τί γάρ ἐστιν δ ἡττήθητε¹¹ ὑπὲρ τὰς λοιπὰς 13 ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα¹² ὑμῶν; Χαρίσασθέ¹³ μοι τὴν ἀδικίαν¹⁴ ταύτην.

Ἰδού, τρίτον ἑτοίμως¹⁵ ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ 14 καταναρκήσω¹² ὑμῶν: οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς: οὐ γὰρ ὀφείλει⁴ τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν¹⁶ θησαυρίζειν,¹⁷ ἀλλ' οἱ γονεῖς¹⁶ τοῖς τέκνοις. Ἐγὼ δὲ 15 ἥδιστα¹⁸ δαπανήσω¹⁹ καὶ ἐκδαπανηθήσομαι²⁰ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως²¹ ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἦττον²² ἀγαπῶμαι. Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα²³ 16

¹ ἄφρων, foolish, senseless. ² καυχάομαι, boast, glory. ³ ἀναγκάζω, force, compel. ⁴ ὀφείλω, owe, ought. ⁵ συνίστημι, commend (transitive), stand with. ⁶ ὑστερέω, lack, need. ⁷ λίαν, greatly, very. ⁸ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁹ ὑπομονή, ῆς, ἡ, endurance, perseverance. ¹⁰ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹¹ ἡττάομαι, be overcome or defeated, am defeated. ¹² καταναρκάω, burden, encumber. ¹³ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁴ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹⁵ ἐτοίμως, readily. ¹⁶ γονεύς, έως, ὁ, parent. ¹⁷ θησανρίζω, lay up, store up. ¹⁸ ἥδιστα, most gladly, pleasantly. ¹⁹ δαπανάω, spend, spend freely. ²⁰ ἐκδαπανάω, spend completely. ²¹ περισσώς, abundantly, exceedingly. ²² ἤττων, lesser, inferior. ²³ καταβαρέω, burden, weigh down.

ύμας: ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος, ¹ δόλω² ὑμας ἔλαβον. 17
Μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμας, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα³ ὑμας; Παρεκάλεσα Τίτον, ⁴ καὶ 18
συναπέστειλα⁵ τὸν ἀδελφόν: μήτι ἐπλεονέκτησεν³
ὑμας Τίτος; ⁴ Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν;
Οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν; ⁷

Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; Κατενώπιον 19 τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν: τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. Φοβοῦμαι γάρ, μήπως 20 ἐλθὼν οὐχ οἴους 2 θέλω εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἴον 2 οὐ θέλετε: μήπως ἔρεις, ἄγλοι, 4 θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ∀ιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι: μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσει 21 θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω 2 πολλοὺς τῶν

 $^{^1}$ πανούργος, clever, crafty. 2 δόλος, ου, δ, guile, deceit. 3 πλεονεκτέω, take advantage, take advantage of. 4 Τίτος, ου, δ, Titus. 5 συναποστέλλω, send with, send together with. 6 μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. 7 ἔχνος, ους, τό, track, footprint. 8 ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. 9 κατενώπιον, before, in the presence of (gen). 10 οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. 11 μήπως, lest in any way, lest perhaps. 12 οίος, such as, of what kind. 13 ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. 14 ζήλος, ου, ὁ, eal, jealousy. 15 θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. 16 ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. 17 καταλαλιά, ᾶς, ἡ, evil speech, slander. 18 ψιθυρισμός, οῦ, ὁ, gossiping, secret slandering. 19 φυσίωσις, εως, ἡ, puffing up, arrogance. 20 ἀκαταστασία, ας, ἡ, distrurbance, disorder. 21 ταπεινόω, humble, humiliate. 22 πενθέω, mourn, lament.

προημαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοησάντων έπὶ τῆ 4 ἀκαθαρσί 3 καὶ πορνεί 4 καὶ ἀσελγεί 5 ἤ ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. Ἐπὶ στόματος δύο 13 καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 2 Προείρηκα καὶ προλέγω, ώς παρών τὸ δεύτερον, 10 καὶ ἀπὼν 11 νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι: έπεὶ 13 δοκιμὴν 14 ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος 3χριστοῦ, ος εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, 15 ἀλλὰ δυνατεῖ 6 ἐν ύμῖν: καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη 17 ἐξ ἀσθενείας, 18 ἀλλὰ ζῆ 4 έκ δυνάμεως θεοῦ. Καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν 15 ἐν αὐτῶ, ἀλλὰ ζησόμεθα σὺν αὐτῶ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ύμᾶς. Έαυτοὺς πειράζετε¹⁹ εἰ ἐστὲ ἐν τῆ πίστει, 5 έαυτούς δοκιμάζετε.²⁰ "Η ούκ ἐπιγινώσκετε²¹ ἑαυτούς,

 $^{^1}$ προαμαρτάνω, sin beforehand, sin previously. 2 μετανοέω, repent, change my mind. 3 ἀκαθαρσία, ας, ή, uncleanness, impurity. 4 πορνεία, ας, ή, fornication, idolatry. 5 ἀσέλγεια, ας, ή, licentiousness, debauchery. 6 πράσσω, do, perform. 7 μάρτυς, υρος, ό, witness. 8 προλέγω, say beforehand, forewarn. 9 πάρειμι, be present, have arrived. 10 δεύτερος, second. 11 ἄπειμι, go away, depart. 12 φείδομαι, spare, abstain. 13 ἐπεί, when, since. 14 δοκιμή, ής, ή, proof, approval. 15 ἀσθενέω, be weak, sick. 16 δυνατέω, be able, be powerful. 17 σταυρόω, crucify. 18 ἀσθένεια, ας, ή, weakness, sickness. 19 πειράζω, test, tempt. 20 δοκιμάζω, prove, approve. 21 ἐπιγινώσκω, recognise, come to know.

ότι Ἰησοῦς χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν; Εἰ μήτι¹ ἀδόκιμοί² έστε. Έλπίζω³ δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν 6 άδόκιμοι.² Εὔχομαι⁴ δὲ πρὸς τὸν θεόν, μὴ ποιῆσαι 7 ύμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι⁵ Φανῶμεν,6 άλλ' ἵνα ύμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι² ώμεν. Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' 8 ύπὲρ τῆς ἀληθείας. Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς 9 ἀσθενώμεν, 7 ύμεῖς δὲ δυνατοὶ 8 ήτε: τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, την ύμῶν κατάρτισιν. Διὰ τοῦτο ταῦτα 10ἀπὼν 10 γράφω, ἵνα παρὼν 11 μὴ ἀποτόμως 12 γρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομήν, 14 καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. 15

Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε: καταρτίζεσθε, 16 11 παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, 17 εἰρηνεύετε: 18 καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 12

¹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ² αδόκιμος, not passing the test, rejected. ³ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁴ εὄχομαι, pray, wish. ⁵ δόκιμος, tested, approved. ⁶ φαίνω, shine, appear. ⁷ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁸ δυνατός, powerful, possible. ⁹ κατάρτισις, εως, ή, being made complete, perfecting. ¹⁰ ἄπειμι, go away, depart. ¹¹ πάρειμι, be present, have arrived. ¹² ἀποτόμως, severely, rigorously. ¹³ χράομαι, use, make use of. ¹⁴ οἰκοδομή, ῆς, ἡ, building, edification. ¹⁵ καθαίρεσις, εως, ἡ, tearing down, destruction. ¹⁶ καταρτίζω, mend, fit. ¹⁷ φρονέω, think, judge. ¹⁸ εἰρηνεύω, bring to peace, be at peace.

Άσπάσασθε άλλήλους ἐν ἁγίω φιλήματι.1

Άσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

13

Ή χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ 14 θ εοῦ, καὶ ἡ κοινωνία² τοῦ ἀγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

 $^{^1}$ φίλημα, τος, τό, kiss. 2 κοινωνία, ας, ή, fellowship, contribution.